

TELEGRAPHEUL ROMAN.

Nº 51.

AN 8. X.

Телеграфул есе de doz. орі пе септемврь : Жоіа ші Дэмінека. — Препятствиа рациона сефасе Ѳи Сібій ла еспедитра фоеі, пе аффаръ ла ч. р. поще, кв бани гата, пріп скріорі франката, адресесе квтре еспедитэр. Предізл препятствиа пептръ Сібій есте пе an 7. ф. в. а. еар пе о жиже пе de an 3. ф. 50. кр. Пептрчелале пірн але Трансільванії ші пептръ провін-

Сібій. 28. Iunie. 1862.

челе din Монархъ пе зп an 8. ф. еар пе о жиже пе de an 4. ф. в. а. Пептръ пріп. ші цері стрыне пе an 12. ф. пе $\frac{1}{2}$ an 6. ф. в. а.

Імперателе се пілтескъ пептръ літакія бръ кв 7. кр. ширбл кв літере тіч, пептръ а доза бръ кв $5\frac{1}{2}$ кр. ші пептръ а трея репетіре кв $3\frac{1}{2}$ кр. в. а.

Сібій 25 Iun. Ренгмітвл ші ердітвл постръ Исторікъ D. A. Папіш Iларіанъ, а словозітъ „Ромъпвл“ үртъторівлануць, каре поі кв атъта тай маре ввкірі Ѳи репродючтв, кв квт пе симітв ші овлігаци а салта о үттрепріндеп аша de търэць ші вікъ Ѳи Фелівл съв Ѳи пітеле попорвлі ротънескъ ші а пофті D. авткоръ челъ тай ввікъ свкчес.

Тесаоръ

de MONUMENTE ИСТОРИЧЕ пептръ РОМЪНИА, атътв din векій тіпъріте, катъ ші таңскріпте чеа тай маре парте стрыне, аднате, півлікate, кв префадівні ші поте ілгстрате de

А. ПАПІШ ИЛАРИАНЪ,

Докторъ ші фостъ профессоръ de леї ла факультатса din Іаші фостъ ієрікіонсьлтъ ал Статлі Ѳи Moldavia, метірв опорарій ал сочиетъцій літерапіе din Трансільванія etc.

Есе Ѳи Фесчіоаре de квтте патръ коале Ѳи 4⁰ пре лвпъ. Ін Тіографія Pacideckъ. — Аbonаментул дої гальвей пре атъ, ввікъ гальвей пре жиже пе an. — Фесчіора 1-ia есе кв тічепутел үртътореі лвпъ Івлій.

Стръвній пострій тотъ-деңна се дестінсеръ пріп фапте марі ші стрълчіте спре а не льса de ередитате о патрів Романъ. Се веде Ѳи „тай тълтъ а ле фі статъ ла інітъза а фаче де-кътъ а скрі.“ Үтпрежвръріле тімпврілоръ лікъ ера пріа піціні үтвріле літератврі исторіче. Аша се літітпль de історія постръ чеа скріс се търціштіе пъп'астъзі ла квтева кроніче дестілв de сераче. Квді ероі ші квтте фапте demne de меморія постерітьці се детьръ вітъреі, „carent quia vate sacro!“ алтеле съптъ лісемніate de стрыні, днпъ үттеселіе ші ведеріле лоръ; тълте ші кіаръ челе тай імпортанте съптъ акоперіте Ѳи de пілбереа бібліотечелоръ, ші Ѳи півліліе Ѳи тіпереквл архівелоръ.

Історія, Ѳи Ѳицелесій адевъратъ, лісештіе Ѳи Ромъпвлоръ. Лісештіе пацівні постре картеа віедеі че петрекъ Ѳи кврсвл секвлілоръ, картеа ла алъ кврій ствдій съ се літінізіе міртеа лецислаторівлі ші політіквлі, ла але кврій есемплесъ се Ѳи-алде інітіма четъціанвлі спре а іміта фаптеле търіте але стръвній пострій ші а ліккінівра скъдеріле лоръ, спре а Феріні астъ-Фелій пресінтеле ші а прегті ші асітвра вітторівлі.

Оній паціні, маре ла пітъръ ка а постръ, асеміне карте, Фъръ періклв пе поте съ-ї лісескъ Ѳицелогъ. О пацініе че п-ші квп'ощіе історія се асемп'езъ фішцелоръ лісештіе de меморія челоръ треквате: ea пе квп'осче легътвра лоцікъ ші печесаріз Ѳи тіпере трекватъ, пресінтеле ші вітторівлі се: ea пе се квп'осче пре сине Ѳи съї: пе сине de віnde ші квтъ а ресълтатъ стареа de фачіз Ѳи каре се афль, піч ші-о поте indibina чеа вітторіз піч а о препара; чі брвекъ Фъръ Ѳи-дрентарій, ші рътъчештіе Ѳи тітое пірціле пъп'че Ѳи үртъ ка-де Ѳи кврса інітіквлі.

Ші кв тітое ачестеа, астъзі, о історіи Ромъпвлі піч че-маре інітівіл пе пі о ар піттеа Ѳицеліша.

Каска есте сімпль ші евидінте: спре а піттеа скріе історія Ромъпвлоръ, сар чере Ѳінітіе de тітое деңліна квп'ощіцъ а елементелоръ din каре съ се копівп' ачеа історій. Ачесте елементе съптъ фаптеле історіче. Ілтре адевъръ, Фъръ а квп'ощіе фаптеле піч пре жиже пе, квтъ веі жида а-съпра лоръ квтъ веі афла легътвра че есість Ѳи тіпере еле? ші квтъ ле веі квп'ощіе дақъ-ци съптъ неквпосквте Фътъпіле de віnde съ ле квлеці? Нічі съ квдітіе даръ Ромъпвлі а-ші піттеа скріе історія, пъп'че тай Ѳи тівіл пе воръ авеа аднате ла Ѳи локъ тітое фаптеле історіче, Ѳи топ'аменте Фъръ пітъръ, стрыне ші кіаръ indigena, атътв тіпъріте ші то-твіші неквпосквте, квтъ ші таңскріпте, ші впеле ші алтеле асқп'осце Ѳи бібліотече ші архіве, латініе ші гречесці, төрчесці ші петцещі, вугрещі, полоане ші русеці, сървеші, болгъреші, шчл. шчл.

A adna ачесте топ'аменте рътъчітore але історіеі постре, лісемп'езъ а прегті ші вшівра ліккірареа чеа маре, астъзі кв непрітіпцъ, а скріторівлі Ферітв, каре перлістрилдів-ле пе ва Ѳицеліша апої адевърата історія а Ромъпвлоръ.

Атарі адевъторі de материалі історікъ аввръ ші ай тітое попріле Европеі. Итальяній аввръ Міраторі ші Маффеі, Ілламінте de a авеа впн Ботта ші впн Кантъ; Франчесії, Chesi, Лав-вей ші Балзій, Ілламінте de Thierry, Мішелет ші Гвізот; Церташій Ілламінте de Міллера ші Шлоссері, аввръ Пісторій, Фрехері, Шардій ші Стрввій; Белдій Гроцій; Болгарій Прай ші Феіері, ші аша тай ліккіло. Кіаръ астъзі се фактъ Ѳи Франціа ші прет-тінді марі квлецері de документе. Ліккіраре греа ші остані-торій, печесарій ліпсъ ші demn de реквпощінца пацівней.

Нечесітатеа впні асемене коленцівні, о впніску de ліпдатъ пептріторівлі постръ Шінкай. Ко-енівніе лвпъ de 30 ші маі віне de вольмені таңскріпте се пердь. Іллортаніа еі се по-тіе жида днпъ кропіка че пе льсъ. Алте імпортанте ко-ліпцівні Ѳицелішеръ ілгстрій лівъцаі карі пе детьръ Magazinul історікъ, кропічеле Молдавіеі, шчл. (Ва врта.)

Елеопатак 15 Iunie 1862. Ла 7 бре сеара пе вестіръ клопотеле dela Бісеріка греко-орієнтал-ортодоксъ сосіреа Ѳи Ѳіжлокъ постръ а Eminençieї Сале Преа сінітвлій Архієпіскопъ ші Мітрополітъ алъ Ծігровлахіеі D. Nіfon, пре-кареле Ѳи ащепта ла Бісерікъ спре прітіре ші салттаре de Бішевеніре Протопопъ локаль Ioanne Moga кв попорвлі съв ші о таңціте лісемніat de оаспеці din тоате конфесіонеле аднате пептръ Ѳицелішареа апелор шінерал. Днпъ че квльреці вестіръ апопіеа Ѳицелішареа біспе се квнть „Ілліпъратъ Черівлі“: — Cocindă Eminençia Са лвпгъ віс-рікъ фз салттаре de Ѳицелішареа попорв кв „съ тръяаскъ“ de треі орі, ші стжндъ кв карета ай сървтатъ сіжпта Евангеліе, днпъ каре апої ай врматъ din партеа вітівній Пірінте Протопопъ Ѳицелішареа Ораші:

Біне ай венітъ Преа сіріте!

Вестеа деспре впні веніре а Eminençieї Воастре Ѳи тіж-локъ постръ пеа Ѳи тішкать інітіле de ввкіріе, преоцітіе трактваль ші крещітій пострій ортодокші, Ѳицелішареа пріп тініе пре Eminençia Воастръ Ілламінте касій Domnulvі ші въ салтъ кв квінте de віне ай венітъ, въ прітіре Eminençie кв бра-деле deckise ші кв челе тай вій сімпіменте de ввкіріе, ші квділі не ціпем порокоші ші Ферітві квчі Въ ведемъ Ѳи тіж-локъ постръ, черемъ тотъ одатъ dela Пірінте Черескъ, ка ачастъ квльреці ші остьніеала, че ай Ѳицелішареа Eminençia Воастръ спре редовъндіреа съптъці съ Bio ліккороне兹ъ кв дорітв ресълтатъ, ші ка пре впні крединчос Архієпіскопъ ші впні ліккірьорій ал віеі лвп Хс, съ въ ціе Dэмінезъ ла таңці Ферітві ай сіртлері Сале Бісерікъ Ѳи паче, Ѳицелішареа, чіп-стітъ, съптътосъ Ѳицелішареа ліккірьорій, дръп-ліккороне兹ъ кввжнілі адевървлі съв — Amén. — Попорвлі стрігъ de треі орі „съ тръяаскъ“. Eminençia Са ръспвпсь кв квінте таңгытоаре ші днпъ таңцівній Пірінте Протопопъ ші попорвлі пептръ прітіреа ачеаста Фрътоасъ ші Бінеквиль-тінді ай съї ші de Domnii Протопопі Ioanne Popazs ші Ioanne Петрікъ ші ліккініврітъ de o таңціте de попорв, впні та-квікія локаль а квтатъ Ілламінтеа квартівлі Eminençie Сале шіссе de впні веніре.

I. M

Petrosani 25 Maiu s. v. 1862. (Interdiatu.)

Astăzi prela 10—11 ore in ante de amăndri ajunse Eselent'ia Sa D. Gubernatore C. Creneviile in calatori'a prin montii apuseni si prin satele noastre ampoiene, si la noi.

Daca mai neci odata saleni nostrii ampoieni nu remanu in dereptulu altora — dupa potint'a loru — eu cordial' a primire

a Inaltiloru Oaspeti, apoi pulemu dîce ca neci astădă nau remasu. Cu bucuria vestescu daru, ca de si dî de lucru, care intre altele astă ora cea mai neaparata de lipsa spre a fi intrebuinită de siccare la ale sale - fiindu vinerea Rosaliloru - totusi salenii nostrii in numerositate frumeasa au asteptat in drumulu Tierii, si capetulu Sateloru pre Marele Calatoriu spre intempiare, si beneventare. —

Nu potu a nu descoperi loiala si plen'a de stima portare, cu care se destinsera Salenii nostrii din Petrosanu:

Drumulu Tierii de ambe partile intr'o linia prea intensa éra infiștu cu arbori verdi, asémenea Turnulu Basericel resar. care jace pre unu delutiu Stâncosu cu totulu romantecu deasupra drumului Tierii, eră de toate partile incarcatu cu ramuri verdi de stajériu, intre care falafandu si o mare flamura austriaca - negru - galbinu - parea ca 'si esprima si ea bucuria si omagiu ce simtésce Poporulu nostru Saténu romanu. candu se indulecésce de vedérea Inalteloru Persóne de ale statului. —

Frumós'a ordine si asiediare intrunu momentu cumu se sciri ivirea marelui óspe Calatoriu, incantă pre ori care benesimtoriu; — unu ramu si unu omu — de ambe partile drumului, in mâni assémenea avea fiecarele Stálpari verdi, — noi Prentii in frontea Poporului. —

Cuvenita oratiune de intimpinare din partemi era preparata, namu descoperito însa pentru caci rapide trecandu trasur'a in care era si D. S. Comitte, G. Pogány facanduse Poporului Complementu — strigaramu de 3 ori „se traiasca“

Aru fi - ba pôte ca este - cineva mai alesu dintre organele politice - mai aprópe de noi - carele siar arogá asta primire din partea saténiloru nostrii siesi, - inse nu e asia; - Poporulu nostru romanu de si Saténi - tocma asémene simtiamente posede pentru toti, si respective pentru Inaltele Auctoritati ale Statului si regimului, ca ori care altu Poporu mai cultu, si civilisatu; - ba ceea ce face, purcede din instinctululu seu omagialu, din anima curata, nefalsa. - De aceea dicu: ca minciunou e ori carele crede, si dice ca prin alu seu indemnu, séu conlucrare, séu facetu ce sau facutu, - pentru caci toate acestea se adscru numai blandului, si drepelui nostru Poporului Romanu. —

Popovicu Parochu res.

Halmagiu ²⁶, Maiu (Interdiatu). In „Teleg. Rom.“ N. 36 si in urm'a acelu si in „Gazet'a Transil.“ N. 37 se da pe aripile ventului jurnalisticu intemplarea, ca Protopopulu M. de aci la St. Georgiu trecutu a batutu afara din biserică cu bastonulu pe cutare cantaretu.

Intentiunea mea nu este a negá faptulu ce intru adeveru sa intemplatu, ci numai a domoli opinionea publica, care a putut'o casiuna aceea mana necrutiatore si fara totu tactulu prin trecerea acestei triste intemplari si in publicitatea jurnalistica neindestulinduse cu causa mortii unicei fice a numitului Protopopu. Acela corespondinte ticalosu care sa grabitu in ascunsu fora nume, si in contra convingerii sale mai bune a publicá a-cést'a fapta, nu a voit u alt'a decat u numai a interitá opiniunea publica in contra Prot. M. facendu mentiune numai despre o fapta, dreptu ca in si e simplu luata destulu de necuvintioasa, daru cautendu la antecedentii, escusabila, caci era adusu la amaraciune.

Neputendune slobozi intro desluçire mai detaiata a celoru intempiate spre delucidarea lucrului, fia cetitoriloru numai atata cunoscutu, ca acestu Domnu Protopopu a perduto in 17 Aprile a. c. prin mórté violenta pe unic'a fica a sa, si ca acelu invatietoriu a fostu caus'a mortii ei.

Deci déca elu avea numai unu picu de simtiu de omenia si de crescinu aru fi remasu in statiunea sa de invetitoriu in Magulicea, séu barem aru fi esitu afara din beserică candu la provocatu ameritulu de protopopu prin judele orasiului. Inse elu ce a facutu? Nu numai ca nu a vrutu se ese din beserică spre celu mai mare n'cazu alu obidatului Parinte, ci spre a vecsá si iritá in gradulu ce numai se pôte mai inaltu pe tat'a celu lovitu alatu de aspru de soarte prin moartea ficii sale in inima si onore, - a incepuntu a cantá.

Ce minune dara ca amariciunea a intrecutu mintea si a adusu pe amaritulu de tata - care seia ca elu e protopopulu si mai marele bisericu, si vedea ca unu niminea de supusu alu lui arata inca si semnu de nesupunere, de neobedientia, de opuseniune faptică - ca se merge cu epatrafirulu de grumazi si se ia bastonulu, cu care a cercatu alu lo i in strana unde era stricatoriulu tericirei lui, daru acest'a scapendu pe subtu manele partisaniloru de plasa lui si vrendu a fugi afara, la ajunsu si ia lovitu pe unde au pututu din drepel.

Aceast'a e fapt'a cea buciunata in publicu carea a urmatu din cele mai triste si mai iritatoare antecedentie. —

Acel'a tata protopopu, care n'aru si facutu in astfelu de impregiurari asemenea, ieie piatr'a si o arunce in acusatulu protopopu M. inse punasi mai nainte man'a pe peptu că se nu pice in osenda.

Ce se tiene de turburarea poporului in biserică prin o fapta ca acest'a, ea e usioru de esplicatu, eaci poporulu cunoscera bine cine e caus'a perderei ficei amaritului protopopu prin urmare si interitarii lui pana la gradulu celu mai inaltu, si déca sa indignatu, elu sa pututu indigna numai pe causatorulu a-cestei scene demne de tenguitu. — Déca au'orulu scirei scandaloase din „Teleg. rom.“ si aru fi subscrisu numele, pôte ca ne amu fi lasatu cu elu intr'o diatriba mai intinsa, daru nesciindu cu cine avemu de a face, ne multiemim si cu atata a arata onoratu'i publicu cetitoriu fapt'a precatutu poture con-cede imprejurările familiare si prin acesta a imblandi, precum diseramu, opinea cea aspra si unilateralu ce sa potutu nasce din referat'a corespondentului anonimu. —

Tiera Barciei in 30/18 Iuniu 1862.

Cu o nespuse bucuria citiremu in gazetele romane despre demnele si curagióse lupte, prin care Comunele romane din diverse tienuturi, de si cu pretiu destu'u de scumpu, isi decre-tasa, seu intrebuintindu mai moderata expresiune isi declara, basate pe principiulu majoritatii, limb'a romana de limba oficioasa in afacerile loru. In Ungari'a, unde pana acumu eră crima, asia dicandu, se eugeti numai la o astfelu de intreprindere, unde si acumu, dupa cumu se vede din imputarile facute preotimei, spre glori'a acelia, d'n partea Gabernatorelui Palfi, nu se mai speria romani de infricari si amenintiari, ci pe basea dreptului, dreptati si a cuventului pronunciatu de Maiestatea Sea prin diplom'a din 20 Octombrie si rescriptul su imparatescu indreptat catra cancelari — 'si elupta limb'a ro-mana de oficioasa. Remnescu la acestu felu de fapte, invi-diesu pe acei nobili conduceatori, cari se vedu a fi mai multi din partea preotimei romane, că cei mai competente si totu deodata cei singure avisale la acesta, din cause ea in cele mai multe tinuturi, ne lipsescu altu-feliu de intelligintia. Ce eugetati Dloru la acesta, candu va voi spune, ca pela noi in tiér'a Barcei in Comune de cate 8—10000 de locutori cu-ratru romani si fora una baremu amestecatura de alte ligione, primim harti totu nemtisti dela prietenii nostri sacsoni — si cei mai multi le raspundem, facandule caciulire, totu in limb'a Dloru resp nemtiasca! Auditi stimati cetitori si ve eru-citi - in Tiér'a Barcei, in Brasiovu, unde romani de aici au facutu atata larma si Sfara in lume — dar durere nu mai lar-ma si sfara, éru fapte nimicu, lipsindu-nobil'a energie spre aceasta, scriu frumusielu nemtiese!

In Branu unde suntu 8—10000 de romani eurati primesto Judele si Notariulu romanu harti, resolutiuni, citationi, si inti-matiuni in limb'a germana, — in Zernesti, unde vreo 5 (?) pre-oti culti si altu-feliu nationalisci buni primescu cu toti astu-feliu de chartii, si se multumescu cu aceea ca au remunistrat in genere cu toti in contra tuturor lucrurilor si alegerilor facute de jupanii Sasi din tiér'a Barcei — si astepta ale veni re-solvire recursurilor mura in gura. Aicia inse ne vine in min-te adeverulu proverbului romanu ca „Ddeu da, dar in straitia nu baga“ si asia déca principele neau datu se nu asteptam se ne bage si in straitia. — Va intrebá cineva! Cine e vin'a? — de siguru judii si notarii respectivi? Ba nu, Dloru! ci aici e din contra că in Ungari'a si alte tinuturi. Aici acesta'siau facutu detori'a loru din preuna cu bunulu poporu, care 'si iubeste limb'a, că petutinderé, pentru ca in var'a trecuta Comunele co-lective ale Branului resp. representantii acelora adunanduse au facutu protocolu si conclusu prin care 'si dechiaru limb'a ro-mana de limba oficioasa in afacerile loru, si de care se bucu-raru si chiaru in Absolutismu, — Aceia se oblegara cu solenitate prin acelu actu ca nu voru primi harti in limb'a straina — ca nu voru suferi a se depune Judele si notariulu loru (cu aceasta voiau a speria pe judi si notari) care lau a-lesu ei, ci voru protesta in contra ori caroru impuneri ilegale si contra ori carei violari a autonomiei loru. — Dar ce folosu ca tocmai o parte influentia're a preotimei acestui tinutu ^{*)} au desmentat pe Notariulu, care tocmai voia asi inaintá aceea declaratiune la Magistratulu Brasiovului prin infricari, ca et-vá face de notariulu 'si va pierde postulu sea 'si va pierde e-sistint'a ect. ect. pana candu acesta ingrijatu si terorisatu las-ne inaintata acea declaratiune si e lasata pana in dios de a-stadi, foră a fi mai carcaitu cineva ceva. Urmarea este, ca cumu diseiu, astadi se servescu ca nici odată de limb'a ger-mana, si sasii ridu de noi, batandu pe uneru si luandu la bra-

*) Oare?

ia pe Dlu cutare alu Branului, dicandui „Nó cha Dta esti una de ale nóstre.“ —

Astfeliu jóca interesele private rol'a in diua de astadi, pentru ca Domnului acelua care are sòrte multe processe si cause judecatoaresti, i era frica, ca déca se va stricá cumva cu sasii din Brasiovu respec. cu amplioati Magistratului, causele lui voru jacé seu voru avé unu finitº pentru elu nefavoritoriu. —

De se facia atunci in pripa pasulu acela si perseverá cu totii intru o unire in taria loru, luptanduse pentru nestimaverulu tesauru alu limbei, aru si remasu fait a compli, cumu au ramas limb'a romana de oficiosa, desi cu mari lupte, in Fagarasini, Hatzegu, Nasaudu ect., si astadi aru si scrisu amplioati, sasi, cumn sc iu pela Sabiu, desi „japo, munz“ (vedi „Telegrafulu Romanu“ din var'a anului trecutu) daru romanulu totu lu pricpe mai bine ca candu scrie in limb'a germana.

Me dore Dloru ca trebe se aducu asia triste sciri din tiér'a Barsei la cunostinti'a publica, daru desi manu contenitº ponă acuma, ca dora dora se va sterge aceasta ciufala de pe capulu nostru, prin gratios'a resolvire a recursurilor seu prin incercari dinsnou de a dechiará limb'a romana de oficiosa ba remu in Branu, Zernesti Tohanu vechiu ect., unde nu e poveste de altu feliu de omu de catu de romanu, totusi acumu cautau se me plangu in numele bine-si consimtitorilor si se a retu recel'a, nepasarea, ba mai ca asi puteao boteza si altu cunmu, din partea unor Domnii de prin prejuru, acarora Natia de fólele ;

Domnulu Inspectoru alu Branului că romanu inca aru prutea mai multu face a'atu in privinti'a scóelor, a earora slare e sòrte deplorabila si care acumu simtu necesitatea de a ave unu Consilieriu de scóle, cumu avemu in absolutismu *) — numai de naru si asia de nepasatoriu, speramu inse in viitoriu. Acumua me simtu mai usioru si potu dice dixi et salvavi animam meam.

Unu Copil u alu Bucociului,

Arхиепископия Пшілзки din Посена a цинст дн²⁸ Ієпії Адторкъндссе din Рома сербъореаска са днтраре дн Посена. Ета фост прімітъла кургра фримлі де Фер къ о квълтаре ростіть de Dp. Матекі, дн каре, Fiindъ къ чеіалалді епіскопі ерај днпредекај а терье ла Рома, а фостъ салютатъ ка сінгвръл репресентантъ, ка прімателе ал днтреглъ попор полоп' ші ка ачеста ръгатъ, ка съм ажүте дн тоате днтрепріндеіре, пъзвеліле ші лвпtele лві спре редовъндіеа фрептврілоръ чей компетъ. Днпъ ачеа дн десеръ днтр'о каретъ къ б каі ла катедраль, unde a цинст о квълтаре, каре есте днсемпляр ші днтр' Аустрия, къчі архіепіскопъл ачеста прбцianъ се церезъ ка репресентантъ тутвроръ полопілор, ба ші ал рутепілор. Днпъ че квълтарів аратъ към а фост de віne пріміт дн тоате къмторія са, към іа dat сънтул пърінте днaintatea днтре тоці чеіалалді преоді, ші ачеста днтр' попоръл полоп', а кърві репресентантъ требве съ се консиде реze ші опоре, зіче маі denapre : С. Пърінте ші лвтма католікъ есте конвінсъ, къ поі сінгвръ, днфрвтъндъ тоате періквіліе, сънтемъ дн старе ші прегъліці а редвче пе фракії пострій рутепі, рутп' къ сіла дела вінре, ла вітатеа вісерічі ші астфелів ші къ попоръл полоне. **) Че вітезеле ощірі але реділор полонеzi пе а ю фостъ дн старе съ есеквітезе, ачеста поате фаче астъзі пацівnea ші преодімеа еі прін сакріфічеле сале : а лега тоате шісматічеле попоаръ але Европе ръсърітene прін вінре къ вісеріка ші къ паціvnea полоне. *** ачеста а фост дн декретъл днтр'Історії, ачеста есте ші астъзі шісматікъ паціvnea полонеze +) de акрій днпреде плініре атърп' ферічіреа ші търімеа еі. А кълтіва ші пропага крединца, лібертатаа ші чівілісаціvnea дн Opientъ. Ачеста есте парола полонеze. ++) In hoc signo vinces. +++) Ші спре ачеста пе е лісъ de ощірі, пе de арме, чи пътai de amor ші de сакріфічі. С. Пърінте піл de днпреде дн

*) Despre neinbucuratorea stare a scóelor sru avemu scire din partea competenta.
R.)

**) Da, чітаскъ тжпгвіріле челе тжлте деспре апъсъріле че леаі съферітъ рутепі din partea полопілор, чітаскъ артіквлі чей тжлд дн „Ост ші Вест“ деспре пердереа рітвлі греческі ші деспре вжржреа челі католік дн вісеріка рутепі, ші ва ведеа, къ пе а ворыіт адевърълъ.
R.

**+) Оаре каре е шісматікъ, ачела каре пъзеще реаліvnea певтътматъ дн instіtuzіonе еі прімітівіе, ор каре са агътт дела еа ші а ю днтр'одес скімврі днпъ плакъ. Апоі чіне е астъзі паціvnea полонеze, ка попоаръл ръсърітene съ се зпеаскъ къ еа, ші прін еа къ вісеріка католікъ?
R.

+) De ачеа а ажюс аша denapre.
R.

++) Оаре ?
R.

+++) Веzi къ ачестъ семн' а терье къ Константін дн Константінопол, еару пе дн Полонія.
R.

попоръл полонеzъ, сімдіmentele лві челе побіле, пъзвеліле лві челе ръдікътоаре кътры съпта ші тареа каюсъ а са ті леа днпъртшіт міе, репресентантълі ші къпетепіе лві, міа датъ ві-пекъвълтареа пептъ днтреглъ попор'опстътъор din таі віне ка 20 міліоане, ші афаръ де ачеаста днкъ ші о віпекъвълтаре деосевітъ, пептъ етграціvnea поастръ, ка антепостъ пептъ армата констътътоаре din тоатъ паціvnea, каре се лвпть пептъ крединца ші indenendinu. *)

Днпъ ачеста квълтаре, прекът скріе „Dzien. pols.“ са арпкат ла пічюареле Архіепіскопълі ві къльгър, ші днрвъ, дн п'ятеле непорочіт Варшовіе, конгресълі Полбоіе ші арпителор дірі пептъ віпекъвълтаре; токтай аша къз днайн-те лві ти преотъ таі днпартъ, каре ера декоратъ къ лапцъ де азр, ші дн рвъ пептъ віпекъвълтареа Галіціе. Конкомітатъ дн п'єредінца са, а ешітъ пе валкоп ші а днпърдіт попоръл ашентъторів віпекъвълтареа адесъ din Poma. **) Ші дн тінв-ти ачела се івръ треі кврквее фримоасе пе черів ші попоръл аднат днтопъ імпл „Boze cos Polske“. —

„Herm. Zeit.“ кървіа днкъ'ї віне фрапантъ ачеаста квъл-таре зіче деспре еа врштътоареле: Прінципеле вісеріческі кв-деть къ ла шісматіеа, а кърві артъторів се тьртврісеще ел, пе се че солдаті, пе арме. Ноъ днсе пі се паре, къ орі кърві четіторів се ва п'реа, ка към тоате ачесте ар тіросі ла лвпте ші арме. Неаръндъ пе пікъ дн тінте опосіціалтенте днп-теле квінте але тьтвіторіві „Лтпърціа тіа пе дін лв-меа ачеста.“

ПРИЧИНАТЕЛЕ 8NITE.

Дела вічідереа міністрълі премедінте донеще днтр' тіті класеле о фрікъ ші грозъ, вігашлъ къ тоате актівітатеа по-лідіеі пе са афлатъ днкъ. Дн 9 Ієпії адекъ а дозаzi днпъ о-томръ а конвокатъ пресидентълі адспірії цеперале Ласкар Ка-тарців о шедінцъ естраодінарів, дн каре днпъртші таі наінте месацівлі Domnescă, прін каре днкънісчінцізъ пе А-днпаре къ дн вртаре тріствліві фантъ de ері (8 Ієпії) Міріа Ca Domnіорівлі а днпърчінатъ ad-intерім kъ Minіsterівлі de Interpne, ші къ Прешедінга Консілівлі пе D. Ministr' de Естерне, Апостолъ Арсаке. D. Прешедінте ad-intерім алъ Консілівлі, чітесче апоі Adspірії о адресъ din партеа са, „прін „каре дн фада ачесторъ днпрежврърі віне а кіета чеа таі „de апропе лваре амінте а Adspірії асъпра тіжлочелоръ прін „каре лі саръ п'ятеа п'яне ставіль таі актівъ, таі п'ятерікъ „de кътъ п'япъ актъ; асентъндъ D. Ministr' de la днпред-“дереа Камерей а-і п'яне дн посідінне de a пе лвса съ се „компромітъ ордіна п'яблікъ.“ D-ль Ministr' апнпдъ апоі къ днтр' тіжлочеле, „че Полідіа а сокотітъ къ поте kondычे „ла deckoperіреа Фьтвіторівлі пе каре еа ілв' вртърессче, е-“сті ші ачела de a съпне ла о днкісбре превентівъ пе съв-“скрітіорі хъртіеі че а ю провокатъ дісквізінеа de ері (ше-“ninga din 8 Ієпії) ші Fiindъ-къ днтр' джнші се афль ші doі „тетбрі аі Adspірії, рогъ D. Ministr' пе Камеръ съ віне-“воіаскъ а-і преда дн тіліле Полідіеі.“ Adspіаре decide-“ръндъ de врцінцъ асъпра ачестей комілікърі, дн чеса че прі-“весче предаре DD. Депутації меншіонадъ, пе а ю автвъ а лв-“нічі о днкіе, дн прівінцъ къ DD. Anton Apion ші Грігоріе Мікълескъ алъ декларатъ днпши къ воескъ de la сіне а се п'я-“не ла dicposiціvnea авторітъдій. Іаръ дн чеса че прівесче тесвріле прівітіре къ opdinea п'яблікъ: Adspіаре а донпітадъ къ майорітате de 54 білі алъе, контра 36 пегре врштъторівлі : „Adspіаре Naцionalъ аджікъ днпрістать de днрероса пер-“дере че а ю фъкътъ дн персона віні таре четъціпъ ші віпъ па-“тріотъ, indіnать tot odatt de съмідіа крітів че саі севър-“шітъ, крітъ, каре amenінцъ днптр'я соціетатеа Rott'p'v; таі „лвндъ дн прівіре грефтъціле че прелпітпіпъ г'верп'лъ „пептъ а меншіne opdinea п'яблікъ, Adspіаре пептъ віпеле „дірі d' Г'верп'лі п'ятереа dіckріонаръ п'япъ ла днпжіа „Днпінекъ а вітіріе лвп' Dечетврі, de a лв тіті тесвріле „ші кіаръ челе таі енергіче дн прівіреа ачелора че і а афла-“къ конспіръ саі фьтвіескъ дн контра ліпісчей п'ябліч de а-і „ареста, de а-і днпржнаші кіаръ депръта din цеरъ, прекътъ „ші de a съспенда лібертатаа пресеі. Іаръ la deckidepea A-“dнпр'я дн ві да релациіne de тесвріле че а ю лвтъ.“ Се-“тріміте дн десватереа тутвроръ секціонілоръ вртътіреа про-“п'япре a D. Цепералъ I. Флорескъ. „Дн тіті Статвріле очі-“вілісате сънту леzi дн контра атрапментелоръ, O асеменеа „леze e din челе таі врцінте ші ла поі, ші Г'верп'лі съ аівъ а-

*) Аічеса се поате віне апіка проверблъ: „Лаф'те гаръ къ іатъ п'япнл“ Сърачі полоні, еі давеа таі ръсъфль ші архіепіскопъл Пшілзки вреа съ днптр'яескъ дн секвіл 19 къ віпекъвълтареа а-“десъ деля Папа. Da, da ce вор днптр'я, п'ята съ пе вітвле къ ка-“піл пе тіпсій. Астфелів de аїцърі пе пот авеа ресъллат віп. R.

**) Че ескамотаце?

„о сиъне Адъпъреі кътъ таі дн граѣ.“ Адъпъреа аѣ адоп-
татъ апоі de ѣрценъ ѣртъюре ле пропъпері. 1. A. D. Цене-
ралъ I. Флорескъ дн кврпинде. „Пътвпші de дѣрефбса пер-
депе а D. B. Катарцій, колегъл пострѣши емінентъл патрі-
отъ, хотържъл съ лътъ долі пептъ дозе-зечі зіле, ші А-
дъпъреа авторісéзъ пе Гъверпъ а лва диспосіїл еквепітѣ ші
“а фаче келтзелеле печесарі пептъ днпторжкптареа ілзтръ-
лъ върбатъ ла каре вомъ асиста дн корпъ.“ 2. Пропъпереа
D. Гр. Б. Бранкованъ, дн копрінде. „Konciderъндъ къ прін
“асасінталъ D. B. Катарцій Надівпна постъ а пердѣтъ апъ-
ръторілъ члъ таі eminentъ алъ темелілоръ есістенції сале,
“сочітатеа, фамілія, пропріетатеа; концидеръндъ къ Ministerul
„Прімарія алъ Прічіпателоръ-Оніе а кървіа дебісъ ера „тотъ
“шептъ церъ пітікъ пептъ поі“ а фостъ віктіма кврапілъ
“севъ політікъ, Камера днденпінеште о датопіе сакръ дескі-
“зжнідъ Ministerілъ впъ кредитъ спре а рѣдика ачестіи таре
“върватъ de статъ впъ Monументъ пе піаца Театрълъ, къ ін-
“скріпціа.“ „Апъръторілъ сочітъдій, фаміліе ші а про-
“пріетъдій. Цеара пілъ de реквпощіпъ ші адмінк тажнітъ.
“Ва ѣрта пептътоареа ѣрасъ а дікърпсль фостълъ ораторе
“din шедінда de 8 Іній 1862 дн копрінде.“ „Пачеа ші
“odixna е скъпъреа Церей, ші воів префера а фі сдровітъ de
“кътъ а днгъді слъвіреа ліпіштѣ; воів префера мортеа маі
“дннінте de а кълка саі а лъса съ се калче вре вна din інсі-
“тъдіе Церей.“ D. Прешедінте рѣдикъ шедінда ла 5^{1/2} брѣ
днпъ амеа-зі.

Н о т і ц е Д і в е р с е .

— Дн Гимпасілъ евапцеліко-лутеранъ de аічеа аѣ днч-
пітъ луті екаменіе пвъніе къ о кввптаре ростітъ de D. Di-
ректоръ деспре скопълъ дімпасілъ, ші ворѣ декрѣце тоатъ
съптьмжна.

— „Патріа“ скріе къ амбасадорії маі твлторъ пітері тарі
се ворѣ адъна дн Іній 1862 дн Константинополъ ла о конференцъ
дн прівіпца афачерілъ сервіане.

— Дн декрѣтъ днпърътескъ демънда днпінцареа впні в-
піверсітѣді дн Odeca пептъ Рѣсія поіъ.

— Рѣсія а реквпоскѣтъ регатълъ Italіе, ші амбасадорълъ
енглескъ а дндрептатъ кътъ Раттаци о копдіаль епістолъ,
дн каре дн фелічітѣз пептъ реквпощереа Italіе din партеа
Рѣсієй.

— Пе къндъ лутеа щіа, къ Гарібалді се афъ дн Капрера,
ел а сосітъ дн Палерто de лутрреа Пріцілъ Хутвертъ, дн
кввптареа че а діпютъ ел дн 29 Іній в. п. кътъ палермі-
тани демъстръ тоате партітеле ші тоате фаміліе ла кон-
коідій. Ка треі плаіе а ле церій, de каре е черчетать Italіа
decemпъ ел твратістълъ, Бървоністълъ ші папістълъ ші жъръ
пе палермітапі съ се пъзескъ de ачесте треі реле. Асъпра
адъпърії епіскопілъ дн Рома са пропънчіатъ дн челе таі
пітеріческіе кввпти. Преодіма а днпърътіо дн doe класе, а-
декъ: дн преодії лут Dantnezъ ші а діаволълъ. Пе прел-
ашії карій аѣ фостъ адъна дн Рома дн ппне дн класа чеа de
пре ѣртъ, карея ва da Italіа дн скрѣтъ о днвъдътъръ.

— Мареле днкъ Константій къ соіа са а сосітъ дн Вар-
шовіа ші а фостъ de пвбліклъ чел ашепта дн таісъ, салтатъ
къ ептъсіастіческіе віватъръ.

— Францоії карій аѣ днтрепрінсъ дн Месіко о еснедії-
не аршть аѣ къпътатъ ла атакълъ дела Гваделупе о ло-
вітъръ впні.

— Коітеле Палфі локційторілъ Опгаріеі аѣ автъ аудіен-
ції ла Маіестатеа Са.

— Din Пеща се скріе „Пресеі“ къ емігрантъл L. Берсеп-
цеі фостълъ деспітатъ ал Dietei Трancілане впгърескъ рево-
лціонарії пептъ Секіміе сар фі предатъ цепералъ консулъ
австріакъ din Галаці дн 17/5 Іній ші ачеста ла трімісъ ла
Рѣшава.

— „Bollodfr.“ demінте щіреа, къ епіскопії ар фостъ інсілтаді
in Ценза.

— О кореспндінцъ дн „Газета Трапсіланіеї“ din комі-
татълъ Четатеі de Піатръ d' o деслвіре пілъ de реconъ дн
контра кореспндінції de маі наінте тотъ din ачелъ комітатъ
дн прівіпца пегріжірі літвіе роітъне.

— Табла рецескъ а дельтвратъ літва роітънескъ ка
лъ офіцібсь дн комітатълъ Добѣчій ші а днтродъс чеа маріаръ.

— De треі зіле дн коаче днпъ впні тімпъ плоюсъ таі
de треі съптьмжні а днтратъ єръші о кълвръ тропікъ, днесь фор-
те пріпчібсь ввкателоръ, каре се десволтъ ші кокъ днпъ чеа
таі впні допінцъ а плагарілъ.

— Кътъ азірътъ віле, каре се пъреаѣ астъ прітъваръ а
фі птімітъ de речеалъ стаі акута форте віне, ші днкъ ва
тере тімпвълъ астфелій, промітъ чеа маі тънісъ реколтъ.

— Дн Сербія нв са 4ъкътъ днкъ пітік маі днсемнатъ.

— Дн телеграмъ din Варшовіа din 3 Іній поптіа к. п. зи-
че: Асъпра тарелъ днчѣ Константій саі deckърката, къндъ

пъръсісъ театръл ші врѣ съ се звче дн каретъ, вп револверъ.
Се зіче къ тарелѣ днчѣ есте ръпітъ вшоръ. Кріміналістъл
есте прінсъ.

— Ері аѣ днпептъ екаменіе дн Akademia de дрептъръ
ші ворѣ цінеа пньп дн 28/16 Іній.

List'a

atatu a membrilor noi intrati dinpreuna cu tapsele loru, catu
si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu
Asociatiunei.

Ess. Sa Alexandru St. Siulutiu 1 fl. Ess. Sa Andrei Bar-
de Siaguna 1 fl. Constantin Alutanu Canoniciu 1 fl. Teodor
Siereni Canon. 1 fl. Basiliu Ratiu Prepositu 1 fl. Constantin
Papfalvi Canon. 1 fl. Nicolau Maniu Protop. 1 fl. Ladislau Popu
Propriet. 1 fl. Pongratius 1 fl. Basiliu Puianu 1 fl. Antonelli
Profes. 1 fl. Russu Profes. 1. fl. Capitululu Metropolitanu 1 fl.
Dr. Basiliu Szabo 1 fl. Sava Popoviciu Parochu 1 fl. Iacobu
Muresianu Direc. gim. si Redactore 5 fl. Ilariu Papiu Valerianu
Bucuresci 5 fl. Andrei Muresianu Brasiovu 6 fl. Suma 31 fl.
Ioane Orbonasiu Protopopu 5 fl. Aronu Szuts Parochu 5 fl.
Lazaru Perianu Parochu 5 fl. Teodosie Moisescu 5 fl. Sofronie
Ohlariu 5 fl. Alexandru Radovits 5 fl. Gerasie Ohlariu 5 fl.
Archadie Ohlariu 5 fl. Iosifu Opreanu 5 fl. Aronu Theodor Invat.
5 fl. Niculae Perianu Parochu 5 fl. Petru Opreanu Parochu 5 fl.
Szamoile Motz Parochu 5 fl. Comuna Wortza 5 fl. Alexan-
dru de Herbai jude procesuale 5 fl. Alexiu Ohlariu Parochu
5 fl. Ambrosie Ohlariu Par. 5 fl. Amosu Tordosianu asesoru
judiciale alu sedrii comitatense 5 fl. Suma 90 fl.

Stefanu Rusu Secret. Magistr. 5 fl. Bonifatiu Pittisiu Par. 5
fl. Toma Vasiliu Par. 5 fl. Filaretu Dumbrava Ierodiaconu 5 fl.
Ioanu Dobreanu Invetiat. 5 fl. Ioane Peligradu, Invet. 5 fl. Ge-
orgiu Ucenescu, cantaretu 5 fl. Constantin Murgu, Invetat.
5 fl. Nicolaus Flusturan Negutat. 5 fl. Savu Rosca Negustorius
5 fl. Georgie I. Teclu Negut. 5 fl. Nicolaus Woinescu 5 fl.
Georgie R. Leka 5 fl. Dimitrie Cepescu 5 fl. Ioan Hagi Ciurelul
5 fl. Alecu Georgy 5 fl. George Georgiu Negut. 5 fl. Isacu
Manolea 5 fl. Demianu Datco 5 fl. Nicolau Maciuca 5 fl. Ioann
Leca Negut. 5 fl. Nicolau Th. Ciureu, Negut. 5 fl. Ioane Sze-
nuitze Officialu 5 fl. Const. I. Poppasu Negut. 5 fl. Nicolaus
Barbu Catana 5 fl. Hristea Orgidanu 5 fl. toti din Brasiovu.
Georgie Manole Par. Tarlungeni 5 fl. Oprea Verzea Par. 5
fl. Demetriu Ghymbejanulu Invet. Csernatu 5 fl. Toma Barsianu
Par. Darste 5 fl. Suma 150 fl.

Illustrit. Sa Franciscu Bar. de Nnpeea Comite Supremu a
Huniedoarei 5 fl. Dominicu Iordanu Jude upremu 5 fl. Ioanne
Papiu Adm. Protop. 5 fl. Geoegie Ciaclani Vice-Vomite 5 fl.
Nicolau Petco Vice-Comite 5 fl. Ilie Hentesiu Racionistu la
Dominiulu fiscalu din Deva 5 fl. Petru Dragiciu Jude proces.
5 fl. Georgiu Ncorescu Par. in Deva 5 fl. Iosifu Moldovanu
Negut. Deva 5 fl. Isaie Moldovanu Negut. Deva 5 fl. Lazaru
Piposiu Procuroru substitutu Deva 5 fl. Ivanie Chigisia de
Lugosiu Invetietoriu in Deva 5 fl. Isaie Deheleanu Par. San-
tundresiu 3 fl. Ioannu Popoviciu Par. Chergesi 2 fl. Comuna
Sancraiu 1 fl. 50 cr. Nistoru Socaciu Bscaria 1 fl. Lazaru
Bera Munerau 1 fl. Avram Lupcia Vulcesd 50 cr. Stefanu Sinea
Batiz 50 cr. Nicolae Popoviciu Josani 50 cr. Georgiu Popoviciu
Poenitia Tomi 50 cr. Lazar Stanu Socetu 50 cr. toti Parochi.
Suma 71 fl.

Dela Beiusiu, D. Alessandru Nedelcu proprietariu 5 fl. D. Pe-
tru Mihutiu prof. 5 fl. D. Parteniu Cosma advocatu 5 fl.
Suma 15 fl.

Georgie Constantinoiu Voleveti 6 fl. Toma Renei de
Herseni Burla 5 fl. Israilie Porumlesiu Siposu 4 fl. Dimitrie
Onciu Straja 5 fl. Georgie Grigorovicu Craina 5 fl. toti Parochi
Nicolau Onciu invatiet. nation. Straja 4 fl. Georgie Antonon-
viciu 4 fl. Ars. Iercunieviciu 5 fl. Georgie Brailanu invetiet.
Bicza 1 fl. Atanasie Popoviciu Cancelistu Radauti 5 fl.
Suma 44 fl.

23-1

Edictu.

При каре АВРАМѢ БЪРСАНѢ din Галешъ, Скаопъл Съ-
ліштѣ, кареле de чіпч апі къ некредінцъ аѣ пъръсітъ пре
Со-
юза са леітътъ РАФІЛА НІКОЛАЕ МІКЛЪШѢ din Телішка
Скаопъл Съліштѣ ші пре впіка са фікъ МАРІА, ші деакъ се
таі афъ дн віацъ — петрече нв се дніе вnde ші кътъ ? се
провоакъ, ка дн термінъ de впні апі dela datul de фадъ, къ
атъта маі въртосъ съ се днпъдъже днлінтеа Скаопъл
Протопопескъ събскрісъ, къ кѣтъ ла din потрівъ, ла черереа
фешеї пъръсіте, се вор отърж ші фъръ de елъ челе de Ка-
ніопеле С. постroe Бісеріч прескricе. Сівії 19 Іній 1862.

Скаопъл Протоп. гр. рѣс. алъ Тракт. Сівіїлъ I.

I. X A N N I A. Протоп.